

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000819

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Товстига Владислав Анатолійович

2. Vladyslav A. Tovstyha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0005-4680-1625

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 25-05-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12584

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.30.41, 76.29.34

Тема дисертації:

1. Оцінка стану ендотеліальної дисфункції та кишкового мікробіому у пацієнтів з есенціальною артеріальною гіпертензією
2. Assessment of endothelial dysfunction and the gut microbiome in patients with essential arterial hypertension

Реферат:

1. У дисертаційній роботі запропоновано удосконалення лікування пацієнтів з есенціальною артеріальною гіпертензією (АГ) та корекції ендотеліальної дисфункції на основі вивчення таксономічного складу кишкового мікробіому, рівнів про- та протизапальних цитокінів із застосуванням симбіотичного комплексу на основі штамів *Saccharomyces boulardii*, *Lactobacillus acidophilus*, *Lactobacillus rhamnosus* та пребіотика інуліну. Актуальність теми зумовлена провідною роллю есенціальної артеріальної гіпертензії у структурі серцево-судинної захворюваності та смертності в Україні та світі. Попри значні досягнення сучасної фармакотерапії, значна частина пацієнтів не досягає цільових рівнів артеріального тиску, що зумовлює необхідність пошуку нових патогенетичних механізмів прогресування хвороби. Останні наукові дані вказують на важливу роль дисбіозу кишечника та системного низькорівневого запалення у формуванні

ендотеліальної дисфункції та ригідності судинної стінки. Обмеженість даних щодо взаємозв'язку конкретних таксонів мікробіому з показниками добового профілю тиску та імунним статусом хворих на АГ обґрунтовує необхідність розробки нових терапевтичних стратегій із застосуванням мікробіоморієнтованих втручань для оптимізації контролю захворювання. Мета дослідження. Вивчення стану кишкового мікробіому та ендотеліальної дисфункції та оцінка можливості їх корекції у пацієнтів з есенціальною артеріальною гіпертензією. Задачі дослідження. 1. Вивчити особливості складу фекального кишкового мікробіому у пацієнтів з есенціальною артеріальною гіпертензією порівняно зі здоровими особами. 2. Оцінити асоціації між показниками складу фекального мікробіому та рівнями систолічного і діастолічного артеріального тиску у пацієнтів з есенціальною артеріальною гіпертензією. 3. Дослідити взаємозв'язок між показниками фекального мікробіому та рівнями прозапального інтерлейкіну-6 і протизапального інтерлейкіну-10 у пацієнтів з есенціальною артеріальною гіпертензією. 4. Оцінити зв'язок між показниками ендотеліальної вазодилатації плечової артерії та складом фекального мікробіому, рівнями інтерлейкіну-6, інтерлейкіну-10 і показниками артеріального тиску. 5. Оцінити вплив симбіотичної суплементції (*Saccharomyces boulardii*, *Lactobacillus acidophilus*, *Lactobacillus rhamnosus*, інулін) у поєднанні зі стандартною антигіпертензивною терапією на показники артеріального тиску, системного запалення, ендотеліальної функції та складу фекального мікробіому у пацієнтів з есенціальною артеріальною гіпертензією. 6. Обґрунтувати практичні рекомендації щодо застосування симбіотичної суплементції для корекції порушень кишкового мікробіому у пацієнтів з есенціальною артеріальною гіпертензією. Дисертаційне дослідження виконано у форматі проспективного інтервенційного рандомізованого дослідження. Робота включала два етапи: перший етап – порівняльний за дизайном «випадок-контроль»; другий етап – проспективне відкрите порівняльне рандомізоване дослідження в паралельних групах із тривалістю спостереження 12 тижнів. Для вирішення поставлених задач у дослідження було включено 75 учасників віком від 35 до 67 років. До складу контрольної групи увійшли 20 практично здорових осіб віком 35–55 років (12 чоловіків та 8 жінок) без ознак підвищення артеріального тиску (АТ). Основну дослідну групу склали 55 пацієнтів з есенціальною артеріальною гіпертензією (АГ) віком 38–67 років (28 чоловіків та 27 жінок) без анамнезу гострих серцево-судинних подій (інфаркту міокарда, інсульту).

2. The dissertation work proposes the improvement of treatment of patients with essential arterial hypertension (AH) and correction of endothelial dysfunction based on the study of the taxonomic composition of the gut microbiome, levels of pro- and anti-inflammatory cytokines with the use of a symbiotic complex based on strains of *Saccharomyces boulardii*, *Lactobacillus acidophilus*, *Lactobacillus rhamnosus* and the prebiotic inulin. The relevance of the topic is due to the leading role of essential arterial hypertension in the structure of cardiovascular morbidity and mortality in Ukraine and worldwide. Despite significant achievements of modern pharmacotherapy, a considerable proportion of patients do not reach target blood pressure levels, which necessitates the search for new pathogenetic mechanisms of disease progression. Recent scientific data indicate the important role of intestinal dysbiosis and systemic low-grade inflammation in the formation of endothelial dysfunction and vascular wall rigidity. The limited data on the relationship of specific microbiome taxa with indicators of the office blood pressure levels and immune status of patients with AH substantiates the need to develop new therapeutic strategies using microbiome-oriented interventions to optimize disease control. The aim of the study. To study the state of the gut microbiome and endothelial dysfunction and to assess the possibility of their correction in patients with essential arterial hypertension. Objectives of the study. 1. To study the features of the composition of the fecal gut microbiome in patients with essential arterial hypertension compared with healthy individuals. 2. To assess the associations between indicators of the fecal gut microbiome composition and the levels of systolic and diastolic blood pressure in patients with essential arterial hypertension. 3. To investigate the relationship between indicators of the fecal microbiome and the levels of pro-inflammatory interleukin-6 and anti-inflammatory interleukin-10 in patients with essential arterial hypertension. 4. To assess the relationship between indicators of endothelium-dependent vasodilation of the brachial artery and the composition of the fecal microbiome, levels of interleukin-6, interleukin-10 and blood pressure indicators. 5. To assess the effect of symbiotic supplementation (*Saccharomyces boulardii*, *Lactobacillus acidophilus*, *Lactobacillus rhamnosus*, inulin) in combination with

standard antihypertensive therapy on blood pressure indicators, systemic inflammation, endothelial function and the composition of the fecal gut microbiome in patients with essential arterial hypertension. 6. To substantiate practical recommendations for the use of symbiotic supplementation to correct gut microbiome disorders in patients with essential arterial hypertension. The dissertation research was performed in the format of a prospective interventional randomized study. The work included two stages: the first stage – a comparative case-control design; the second stage – a prospective open comparative randomized study in parallel groups with a follow-up duration of 12 weeks. To solve the set objectives, 75 participants aged 35 to 67 years were included in the study. The control group consisted of 20 practically healthy individuals aged 35–55 years (12 men and 8 women) without signs of elevated blood pressure (BP). The main study group included 55 patients with essential arterial hypertension (AH) aged 38–67 years (28 men and 27 women) without a history of acute cardiovascular events (myocardial infarction, stroke).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Shypulin, V. P., & Tovstyha, V. A. (2025). THE LINK BETWEEN GUT MICROBIOME, CYTOKINE PROFILE AND ENDOTHELIAL DYSFUNCTION IN PATIENTS WITH ESSENTIAL ARTERIAL HYPERTENSION. *Clinical and Preventive Medicine*, (7), 50–55. <https://doi.org/10.31612/2616-4868.7.2025.07>
- Шипулін, В. ., & Товстига, В. (2025). Показники артеріального тиску та склад кишкового мікробіому у пацієнтів з есенціальною артеріальною гіпертензією. *Сімейна Медицина. Європейські практики*, (4), 40–44. <https://doi.org/10.30841/2786-720X.4.2025.349486>
- Tovstyha, V., & Shypulin, V. (2025). The effect of probiotic supplementation on blood pressure, systemic inflammation and endothelial function in patients with arterial hypertension . *The Ukrainian Scientific Medical Youth Journal*, 158(4), 127–136. [https://doi.org/10.32345/USMYJ.4\(158\).2025.127-136](https://doi.org/10.32345/USMYJ.4(158).2025.127-136)

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0126U001311

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шипулін Вадим Петрович
2. Vadym P. Shypulin

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6780-130X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

- Гриднев Олексій Євгенійович
- Oleksii Y. Hridniev

Кваліфікація: д. мед. н., старший науковий співробітник, 14.01.36

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4716-3520

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 04528465

Місцезнаходження: пр. Любові Малої, Харків, Харківський р-н., 61039, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Сіренко Юрій Миколайович
- Yurii M. Sirenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4091-4910

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крамарьова Вікторія Нилівна

2. Viktoriya N. Kramarova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.36

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2978-3320

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кондратюк Віталій Євгенович

2. Vitalii Y. Kondratiuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4891-2338

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Чернявський Володимир Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чернявський Володимир Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Паливода Роман

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна